HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

12 februarie 2009 *

În cauza C-466/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Landesarbeitsgericht Dusseldorf (Germania), prin decizia din 10 august 2007, primită de Curte la 22 octombrie 2007, în procedura

Dietmar Klarenberg

împotriva

Ferrotron Technologies GmbH,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul T. von Danwitz, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii G. Arestis și J. Malenovský (raportor), judecători,

* Limba de procedură: germana.

avocat general: domnul P. Mengozzi,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 septembrie 2008,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru M. Klarenberg, de J. Dieker, Rechtsanwalt;

— pentru Ferrotron Technologies GmbH, de M. Trayer, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul german, de domnii M. Lumma și C. Blaschke, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii V. Kreuschitz și J. Enegren, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 noiembrie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 20).

2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între domnul Klarenberg, pe de o parte, și Ferrotron Technologies GmbH (denumită în continuare „Ferrotron"), pe de altă parte, având ca obiect constatarea unui transfer la această societate al relațiilor de muncă.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Directiva 2001/23 a codificat Directiva 77/187/CEE a Consiliului din 14 februarie 1977 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor

lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 61, p. 26), astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/50/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 (JO L 201, p. 88, denumită în continuare „Directiva 77/187”).

4 Potrivit considerentului (8) al Directivei 2001/23:

„Din considerente de securitate și transparență juridică, a fost necesară clarificarea noțiunii de transfer, în temeiul jurisprudenței Curții de Justiție. Această clarificare nu a modificat domeniul de aplicare al Directivei 77/187/CEE, astfel cum a fost interpretată de Curtea de Justiție.”

5 Articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23 prevede:

„(a) Prezenta directivă se aplică în cazul oricărui transfer al unei întreprinderi, unități sau al unei părți de întreprindere sau de unitate către un alt angajator, ca rezultat al unei cesiuni convenționale sau al unei fuziuni.

(b) Sub rezerva literei (a) și a următoarelor dispoziții ale prezentului articol, se consideră transfer în sensul prezentei directive cel al unei unități care își menține identitatea, înțeleasă ca ansamblu organizat de mijloace, care are obiectivul de a desfășura o activitate economică, indiferent dacă acea activitate este centrală sau auxiliară.”

6 În temeiul articolului 3 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2001/23:

„Drepturile și obligațiile cedentului care decurg dintr-un contract de muncă sau un raport de muncă existent la data transferului, în cazul unui astfel de transfer, sunt transferate cesionarului.”

7 Articolul 4 alineatul (2) din directiva respectivă prevede:

„Dacă contractul de muncă sau raportul de muncă încetează pentru că transferul implică o modificare substanțială a condițiilor de muncă, în detrimentul lucrătorului, angajatorul este considerat răspunzător pentru încetarea contractului de muncă sau a raportului de muncă.”

8 Articolul 6 alineatul (1) primul și al patrulea paragraf din aceeași directivă are următorul cuprins:

„Dacă întreprinderea, unitatea sau partea de întreprindere sau de unitate își păstrează autonomia, statutul și funcția reprezentanților sau a reprezentării lucrătorilor afectați de transfer se mențin, în conformitate cu aceleași modalități și în aceleași condiții care existau înainte de data transferului în temeiul unei dispoziții legale, de reglementare și administrative sau al unui acord, dacă sunt întrunite condițiile necesare pentru constituirea reprezentării salariaților.

[…]

Dacă întreprinderea, unitatea sau partea de întreprindere sau de unitate nu își păstrează autonomia, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că salariații transferați, care aveau reprezentanți și înaintea transferului, continuă să fie reprezentați adecvat în timpul perioadei necesare pentru constituirea din nou a reprezentării salariaților sau noua desemnare în funcție a reprezentanților salariaților, în conformitate cu legislația sau practica națională."

9 Redactarea dispozițiilor menționate anterior ale articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2001/23 este, în esență, identică cu cea a dispozițiilor articolului 1 alineatul (1) din Directiva 77/187.

Reglementarea națională

10 Articolul 613a alineatul (1) prima teză din Codul civil german (Bürgerliches Gesetzbuch, denumit în continuare „BGB") are următorul cuprins:

„În cazul unui transfer, prin act juridic, al unei unități sau al unei părți de unitate către un alt proprietar, acesta preia drepturile și obligațiile care decurg din relațiile de muncă existente în momentul transferului."

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

11 De la 1 ianuarie 1989, domnul Klarenberg a fost angajat de ET Electrotechnology GmbH (denumită în continuare „ET"), societate specializată în dezvoltarea și fabricarea produselor în domeniul automatizării industriale și al tehnicilor de măsură și de control pentru industria siderurgică.

12 Începând cu 1 mai 1992, domnul Klarenberg a fost numit director al unității „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS" (R&D/Sisteme ET/Rețele/Sisteme bus interfață) din cadrul ET. Această unitate era împărțită în trei grupe, și anume „F+E/ET-Systeme" (R&D/Sisteme ET), condusă de domnul Klarenberg, „EDV/Netzwerk/Serversysteme/Datensicherung" (TED/Rețele/Sisteme de servere/Salvare de date) și „Produktion/Schaltschränke/Platinen" (Producție/Posturi de comandă/Plăci cu circuite), condusă de domnul Neumann, care era și director adjunct al întregii unități.

13 Ferrotron este specializată în conceperea și fabricarea produselor în domeniul tehnicilor de măsură și de control pentru industria siderurgică.

14 La 22 noiembrie 2005, ET a încheiat cu Ferrotron și cu societatea-mamă a acesteia din urmă, care își are sediul în Statele Unite ale Americii, un contract intitulat „asset and business sale and purchase agreement" („convenție de vânzare-cumpărare de activ și de întreprindere") privind următoarele produse dezvoltate de unitatea „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS" din cadrul ET și denumite „ET-DecNT", „ET-DecNT light", „ET-DecNT Power Melt", „ET-TempNet", „ET-OxyNet" și „FT7000".

15 În temeiul acestui contract, societatea-mamă a Ferrotron a achiziționat toate drepturile privind programele informatice, brevetele, cererile de înregistrare a unor brevete și invențiile referitoare la produsele menționate anterior, precum și drepturile privind numele produselor și know-how-ul tehnic. Ferrotron a achiziționat materialul tehnic de dezvoltare și stocul de materiale de fabricare aparținând societății ET, precum și o listă cu furnizori și cu clienți aferentă. De asemenea, Ferrotron a preluat un anumit număr de salariați ai ET, și anume domnul Neumann, precum și trei ingineri din grupul „F+E/ET-Systeme”.

16 De asemenea, din decizia de trimitere reiese că Ferrotron dezvoltă, fabrică și distribuie, pe lângă produsele care formează obiectul acestui contract, alte produse în domeniul tehnicii de măsurare metalurgică și că foștii salariați ai ET au fost integrați în structura creată de Ferrotron. Pe de altă parte, salariații respectivi exercită și funcții în legătură cu alte produse decât cele achiziționate de Ferrotron de la ET.

17 La 17 iulie 2006, a fost inițiată o procedură de insolvență împotriva ET.

18 Domnul Klarenberg a sesizat Arbeitsgericht Wesel în scopul de a obține preluarea sa de către Ferrotron în calitate de director de unitate. Totuși, prin hotărârea din 29 noiembrie 2006, Arbeitsgericht Wesel a respins cererea acestuia.

19 Domnul Klarenberg a făcut apel împotriva acestei hotărâri la Landesarbeitsgericht Düsseldorf în scopul de a obține preluarea sa de către Ferrotron în condițiile contractului de muncă încheiat la 1 ianuarie 1989 cu ET. În subsidiar, domnul Klarenberg a solicitat acestei instanțe să constate existența unei relații de muncă între părți începând cu 9 decembrie 2005.

20 Această instanță consideră că unitatea „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS” condusă de domnul Klarenberg este o parte de unitate în sensul articolului 613a alineatul (1) prima teză din BGB, care a fost transferată la Ferrotron, întrucât aceasta din urmă a achiziționat instrumentele de producție esențiale ale unității respective, listele de furnizori și de clienți aferente, a preluat o parte din salariații care stăpâneau cunoștințele tehnice, iar societatea-mamă a acesteia a achiziționat drepturile privind principalele produse și tehnologii.

21 Totuși, Landesarbeitsgericht Düsseldorf se întreabă dacă este vorba de un transfer în sensul Directivei 2001/23. Într-adevăr, potrivit unui anumit număr de decizii recente ale Bundesarbeitsgericht, existența unui transfer al unei părți de unitate către un nou angajator nu ar fi admisă în cazul în care cesionarul nu continuă să gestioneze partea de unitate vizată fără modificări esențiale și în cazul în care nu păstrează identitatea acesteia. Ar decurge din această jurisprudență că transferul presupune ca autonomia părții de unitate pe plan organizațional să fie menținută de cesionar. În schimb, o parte de unitate nu ar fi considerată transferată atunci când este în întregime integrată în structura organizațională a celeilalte întreprinderi sau atunci când munca este executată în cadrul unei structuri organizaționale mult mai importante.

22 În acțiunea principală, potrivit instanței de trimitere, Ferrotron nu a păstrat autonomia organizațională a părții de unitate vizate, în măsura în care salariații preluați au fost integrați în diferite unități, iar sarcinile preluate sunt executate în cadrul unei alte structuri organizaționale.

23 Acestea sunt circumstanțele în care Landesarbeitsgericht Düsseldorf a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Se consideră transfer în înțelesul articolului 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23[…], transferul unei părți de întreprindere sau de unitate către un alt

angajator numai dacă noul angajator menține autonomia, din punct de vedere organizațional, a părții de întreprindere sau de unitate?"

Cu privire la admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare

24 În observațiile prezentate, Ferrotron a exprimat îndoieli privind admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, contestând pertinența acestei cereri pentru soluționarea acțiunii principale.

25 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, procedura instituită prin articolul 234 CE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale, cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului comunitar care le sunt necesare pentru soluționarea litigiului pe care urmează să îl soluționeze (a se vedea în special Hotărârea din 5 februarie 2004, Schneider, C-380/01, Rec., p. I-1389, punctul 20, Hotărârea din 14 septembrie 2006, Stradasfalti, C-228/05, Rec., p. I-8391, punctul 44, precum și Hotărârea din 16 octombrie 2008, Kirtruna și Vigano, C-313/07, Rep., p. I-7907, punctul 25).

26 În cadrul acestei cooperări, numai instanțele naționale care sunt sesizate cu acțiunea principală și care trebuie să își asume responsabilitatea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată au competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile fiecărei cauze, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, întrucât întrebările adresate au ca obiect interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (Hotărârea Schneider, citată anterior, punctul 21, Hotărârea din 30 iunie 2005, Längst, C-165/03, Rec., p. I-5637, punctul 31, precum și Hotărârea Kirtruna și Vigano, citată anterior, punctul 26).

27 Rezultă de aici că întrebările referitoare la interpretarea dreptului comunitar adresate de instanța națională în cadrul de reglementare și factual pe care îl definește sub răspunderea sa și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertinență. Curtea nu poate respinge o cerere formulată de o instanță națională decât dacă reiese în mod vădit că interpretarea dreptului comunitar solicitată nu are niciun raport cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care îi sunt adresate (a se vedea în special Hotărârea din 5 decembrie 2006, Cipolla și alții, C-202/04 și C-94/04, Rec., p. I-11421, punctul 25, Hotărârea din 7 iunie 2007, van der Weerd și alții, C-222/05-C-225/05, Rep., p. I-4233, punctul 22, precum și Hotărârea Kirtruna și Vigano, citată anterior, punctul 27).

28 În această privință, reiese din jurisprudență că prezumția de pertinență a întrebărilor preliminare nu poate fi răsturnată de simpla circumstanță că una dintre părțile din acțiunea principală contestă anumite fapte a căror exactitate Curtea nu are competența să o verifice și de care depinde definirea obiectului litigiului respectiv (Hotărârea Cipolla și alții, citată anterior, punctul 26, precum și Hotărârea van der Weerd și alții, citată anterior, punctul 23).

29 În primul rând, Ferrotron susține că existența unui transfer în sensul Directivei 2001/23 este de la început exclusă, întrucât nu s-a demonstrat că elementele achiziționate de Ferrotron constituiau o unitate care poate face obiectul unui astfel de transfer. Prin urmare, prezenta întrebare preliminară nu ar fi pertinentă pentru soluționarea acțiunii principale.

30 Trebuie totuși constatat că instanța de trimitere a apreciat diferit acest aspect. Într-adevăr, în opinia acesteia, unitatea „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS" este o parte de unitate în sensul articolului 613a alineatul (1) prima teză din BGB, care a fost transferată către Ferrotron, întrucât aceasta din urmă a achiziționat instrumentele de producție esențiale ale unității, precum și listele de furnizori și de clienți aferente, a preluat o parte din salariații care stăpâneau cunoștințele tehnice, iar societatea-mamă a achiziționat drepturile privind principalele produse și tehnologii. Având în vedere elementele astfel

invocate de instanța de trimitere și concluzia la care, sub propria sa răspundere, a ajuns aceasta, nu pot fi exprimate îndoieli privind pertinența întrebării preliminare adresate de această instanță.

31 În al doilea rând, Ferrotron arată că, și în cazul în care ar trebui considerat că a fost efectuat un transfer de întreprindere în temeiul Directivei 2001/23, aceasta nu ar implica transferul contractului de muncă al reclamantului din acțiunea principală, întrucât funcțiile exercitate de acesta din urmă în cadrul societății ET erau în mare parte exercitate în alte unități decât în unitatea „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS” și, prin urmare, nu puteau fi legate de aceasta.

32 Totuși, decizia de trimitere, în descrierea cadrului factual în care se inserează întrebarea adresată, indică, dimpotrivă, în mod expres că reclamantul din acțiunea principală conducea unitatea „F+E/ET-Systeme/Netzwerk/IBS”. Or, după cum reiese din cuprinsul punctului 27 din prezenta hotărâre, o astfel de apreciere a faptelor este efectuată numai sub răspunderea instanței naționale, iar Curtea nu are competența de a-i verifica exactitatea.

33 În al treilea rând, pârâta din acțiunea principală consideră că domnul Klarenberg este decăzut din dreptul de a invoca transferul contractului său de muncă, întrucât, deși a avut cunoștință de acordul încheiat între aceasta și ET, a așteptat intrarea în stare de insolvabilitate a acesteia din urmă pentru a invoca pretenții împotriva sa.

34 Or, existența în Germania a unei legislații ce prevede un termen care, după expirare, nu permite reclamantului din acțiunea principală să invoce transferul contractului său de muncă reprezintă un aspect a cărui verificare, după cum reiese din cuprinsul punctului 28 din prezenta hotărâre, nu intră în competența Curții.

35 Având în vedere cele de mai sus, trebuie constatat că cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare este admisibilă.

Cu privire la întrebarea preliminară

36 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23 trebuie interpretat în sensul că aceasta din urmă poate fi aplicată și în cazul în care noul angajator nu menține autonomia organizațională a părții de întreprindere sau de unitate cesionate.

37 Cu titlu preliminar, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea interpretării unei dispoziții de drept comunitar, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și de contextul în care apare aceasta, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (a se vedea în special Hotărârea din 18 mai 2000, KVS International, C-301/98, Rec., p. I-3583, punctul 21, Hotărârea din 6 iulie 2006, Comisia/Portugalia, C-53/05, Rec., p. I-6215, punctul 20, și Hotărârea din 16 octombrie 2008, Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände, C-298/07, Rep., p. I-7841, punctul 15).

38 Reiese chiar din textul articolului 1 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2001/23 că în domeniul de aplicare al acestei directive intră orice transfer al unei întreprinderi, unități sau al unei părți de întreprindere sau de unitate către un alt angajator, ca rezultat al unei cesiuni convenționale sau al unei fuziuni.

39 Sub rezerva îndeplinirii condițiilor menționate anterior, pentru ca Directiva 2001/23 să fie aplicabilă, transferul mai trebuie totuși să răspundă condițiilor stabilite la articolul 1 alineatul (1) litera (b) din această directivă, și anume trebuie să privească o unitate economică înțeleasă ca „ansamblu organizat de mijloace, care are obiectivul de a desfășura o activitate economică, indiferent dacă acea activitate este centrală sau auxiliară", care își menține „identitatea" ulterior transferului.

40 Trebuie amintit de la început, astfel cum reiese din considerentul (8) al Directivei 2001/23, că această noțiune a fost introdusă în scopul de a clarifica noțiunea de transfer în lumina jurisprudenței Curții (a se vedea în special Hotărârea din 7 februarie 1985, Botzen și alții, 186/83, Rec., p. 519, punctul 6, precum și Hotărârea din 18 martie 1986, Spijkers, 24/85, Rec., p. 1119, punctul 11). Potrivit acestei jurisprudențe, Directiva 2001/23 tinde să asigure continuitatea relațiilor de muncă existente în cadrul unei unități independent de schimbarea proprietarului și, astfel, să protejeze lucrătorii în situația în care ar interveni o astfel de schimbare.

41 Reiese din dispozițiile articolului 1 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2001/23 coroborate cu dispozițiile aceluiași alineat (1) litera (b) că, în cazul în care o unitate economică transferată nu își menține identitatea, dispoziția principală enunțată la articolul 1 alineatul (1) litera (a) este ținută în șah prin aplicarea dispozițiilor alineatului (1) litera (b). Rezultă de aici că această din urmă dispoziție poate restrânge aplicarea articolului 1 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2001/23 și, în acest mod, întinderea protecției acordate de directiva respectivă. O astfel de dispoziție este, așadar, de strictă interpretare.

42 Or, pârâta din acțiunea principală susține că „unitatea", definită la articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2001/23, își păstrează identitatea numai dacă se menține legătura organizațională care unește ansamblul persoanelor și/sau al elementelor. În schimb, unitatea cedată nu își păstrează identitatea în ipoteza în care,

în urma cesionării, și-ar pierde autonomia din punct de vedere organizațional, resursele achiziționate fiind integrate de cesionar într-o structură în întregime nouă.

43 Totuși, având în vedere în special obiectivul urmărit de Directiva 2001/23, care, după cum reiese din cuprinsul punctului 40 din prezenta hotărâre, este acela de a asigura protecția efectivă a drepturilor lucrătorilor în cazul unui transfer, o astfel de concepție a identității unității, care se întemeiază numai pe factorul privind autonomia organizațională, potrivit opiniei exprimate de pârâta din acțiunea principală, nu poate fi reținută. Într-adevăr, aceasta ar implica, numai din cauză că cesionarul decide să desființeze partea de întreprindere sau de unitate achiziționată și să o integreze în propria structură, să se excludă aplicarea Directivei 2001/23 la această parte de întreprindere sau de unitate, lipsind astfel lucrătorii vizați de protecția acordată de această directivă.

44 În ceea ce privește, mai exact, factorul referitor la organizare, deși Curtea s-a pronunțat anterior în sensul că acesta participă la definirea identității unei unități (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 1997, Süzen, C-13/95, Rec., p. I-1259, punctul 15, Hotărârea din 2 decembrie 1999, Allen și alții, C-234/98, Rec., p. I-8643, punctul 27, Hotărârea din 26 septembrie 2000, Mayeur, C-175/99, Rec., p. I-7755, punctul 53, precum și Hotărârea din 25 ianuarie 2001, Liikenne, C-172/99, Rec., p. I-745, punctul 34), aceasta s-a pronunțat și în sensul că o modificare a structurii organizaționale a unității cedate nu poate împiedica aplicarea Directivei 2001/23 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 martie 1996, Merckx și Neuhuys, C-171/94 și C-172/94, Rec., p. I-1253, punctele 20 și 21, Mayeur, citată anterior, punctul 54, precum și Hotărârea din 13 septembrie 2007, Jouini și alții, C-458/05, Rep., p. I-7301, punctul 36).

45 Pe de altă parte, însuși articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2001/23 definește identitatea unei unități prin referire la un „ansamblu organizat de mijloace, care are obiectivul de a desfășura o activitate economică, indiferent dacă acea activitate este centrală sau auxiliară”, evidențiind astfel nu numai elementul organizațional al unității transferate, ci și pe cel al continuării activității economice a acesteia.

46 Având în vedere cele de mai sus, condiția privind menținerea identității unei unități în sensul Directivei 2001/23 trebuie interpretată luând în considerare ambele elemente, astfel cum sunt prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2001/23, care, împreună, constituie această identitate, precum și obiectivul de protecție a lucrătorilor urmărit de această directivă.

47 În conformitate cu aceste considerente și pentru a nu priva Directiva 2001/23 de o parte a efectului său util, condiția respectivă nu trebuie interpretată în sensul că impune menținerea organizării specifice impuse de întreprinzător diverșilor factori de producție transferați, ci, astfel cum avocatul general a arătat la punctele 42 și 44 din concluzii, în sensul că presupune menținerea unei legături funcționale de interdependență și de complementaritate între acești factori.

48 Într-adevăr, menținerea unei astfel de legături funcționale între diverșii factori transferați permite cesionarului să îi utilizeze chiar dacă, după transfer, aceștia sunt integrați într-o nouă structură organizațională diferită în scopul de a continua o activitate economică identică sau analogă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 aprilie 1994, Schmidt, C-392/92, Rec., p. I-1311, punctul 17).

49 Este de competența instanței de trimitere să stabilească, în lumina elementelor care precedă, în cadrul unei aprecieri globale a tuturor împrejurărilor de fapt ce caracterizează operațiunea în cauză în litigiul principal (a se vedea în acest sens Hotărârea Spijkers, citată anterior, punctul 13, Hotărârea din 19 mai 1992, Redmond Stichting, C-29/91, Rec., p. I-3189, punctul 24, Hotărârea Süzen, citată anterior, punctul 14, precum și Hotărârea Allen și alții, citată anterior, punctul 26), dacă a fost păstrată identitatea unității economice transferate.

50 Astfel cum au arătat atât instanța de trimitere în cererea sa de pronunțare a unei hotărâri preliminare, cât și guvernul german și Comisia Comunităților Europene în cadrul observațiilor pe care le-au prezentat în fața Curții, termenii articolului 6 alineatul

(1) primul și al patrulea paragraf din Directiva 2001/23 confirmă că, în spiritul legiuitorului comunitar, această directivă are vocația de a fi aplicată oricărui transfer care îndeplinește condițiile enunțate la articolul 1 alineatul (1) din această directivă, indiferent dacă unitatea își păstrează sau nu își păstrează autonomia în structura cesionarului.

51 În sfârșit, trebuie dat un răspuns la argumentul pârâtei din acțiunea principală potrivit căruia, în cazul pierderii autonomiei organizaționale a unității cedate, continuitatea relațiilor de muncă pe care Directiva 2001/23 ar urmări să le asigure nu ar putea, în orice caz, să fie asigurată, întrucât postul de director de unitate ocupat anterior de domnul Klarenberg nu ar putea fi legat de niciun post de muncă echivalent în noua organizare a muncii aplicate de cesionar.

52 În această privință, trebuie amintit că instanța comunitară s-a pronunțat deja în sensul că obligația eventuală de a rezilia contracte de muncă de drept privat în caz de transfer al unei activități economice către o persoană juridică de drept public constituie, conform articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2001/23, o modificare substanțială a condițiilor de muncă în detrimentul lucrătorului, care rezultă în mod direct din transfer, astfel încât rezilierea contractelor de muncă respective trebuie considerată, într-o astfel de ipoteză, un fapt al angajatorului (Hotărârea Mayeur, citată anterior, punctul 56). De asemenea, trebuie să se considere că imposibilitatea eventuală de a atribui, în caz de transfer, unui lucrător, în structura de organizare aplicată de cesionar, un post de muncă echivalent celui pe care lucrătorul îl ocupa în serviciul cedentului ar putea, în cazul în care conduce la o modificare substanțială a condițiilor de muncă în detrimentul persoanei interesate, să fie asimilată unei rezilieri a contractului de muncă care a intervenit ca un fapt al angajatorului în sensul acestei dispoziții.

53 Prin urmare, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată de instanța de trimitere că articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23 trebuie interpretat în sensul că aceasta din urmă poate fi aplicată și în cazul în care partea de întreprindere sau de unitate cedată nu își păstrează autonomia din punct de vedere organizațional, cu condiția ca legătura funcțională dintre diferiții factori de producție transferați să fie menținută și ca această legătură să permită cesionarului să îi utilizeze pe aceștia din urmă în scopul de a continua o activitate economică identică sau analogă, împrejurare pe care instanța de trimitere este obligată să o verifice.

Cu privire la cheltuielile de judecată

54 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități trebuie interpretat în sensul că aceasta din urmă poate fi aplicată și în cazul în care partea de întreprindere sau de unitate cedată nu își păstrează autonomia din punct de vedere organizațional, cu condiția ca legătura funcțională dintre diferiții factori de producție transferați să fie

menținută și ca această legătură să permită cesionarului să îi utilizeze pe aceștia din urmă în scopul de a continua o activitate economică identică sau analogă, împrejurare pe care instanța de trimitere este obligată să o verifice.

Semnături